

"La universitat ha de ser autònoma"

Llorenç Huguet, rector de la Universitat de les Illes Balears (UIB), analitza en aquesta entrevista el nou panorama que obren a la UIB les competències transferides i opina sobre els fets que han afectat recentment la Universitat d'Alacant.

La Universitat de les Illes Balears (UIB) té un pressupost de 7.384 milions pel 1997. Això significa un increment del 12,8% respecte a 1996 i un 19% si ho comparem amb el 1995. Aquest increment li permet augmentar considerablement moltes partides, com ara la dedicada a investigació, que augmenta un 114%, o incorporar per primera vegada la despesa del 0,7% en solidaritat amb el tercer món. Serà un any diferent al campus. El primer en què les competències universitàries estan en mans del govern autònom. Gràcies a això la situació econòmica ha millorat una mica.

—Satisfet per aquest finançament?

—Per a la universitat que tenim sí que és molt satisfactori. Podrem anar corregint els dèficits històrics i que, fonamentalment, són l'adequació d'infraestructures immobiliàries i, també, d'infraestructures de recerca i docents. Aquesta dotació ens permet consolidar la universitat per aquest 1997 i començar a pensar en la UIB del segle XXI.

—El finançament que arriba és el demanat de 4.500 milions?

—Sí, aquesta és la xifra que es va quantificar per fer la transferència. A més, el govern ha brindat una inversió de 4.000 milions plurianuals per poder assolir els reptes que ens hem fixat d'aconseguir una universitat que a poc a poc pugui anar superant la massificació, amb més possibilitats de laboratoris; en definitiva amb més qualitat docent, d'investigació i cultural.

—A pesar de la millora, la UIB continua essent la universitat que té la relació pressupost-alumne més baixa de tot l'estat.

—Sí. Hem tingut un creixement molt ràpid —ara

amb uns 14.000 estudiants— que dissortadament no ha vingut acompanyat d'un creixement paral·lel del nominatiu. Amb la dotació de les transferències millora un poc, però si ens comparem amb altres universitats, nosaltres encara tenim un diferencial situat entre 50.000 i 60.000 pessetes per alumne. Superar això és un dels objectius. Potser no es podrà resoldre en un sol exercici, però sí que ho haurem de tenir present per assolir-ho a curt o, com a màxim, a mig termini.

—Què permetrà fer, concretament, el nou finançament?

—Tenim uns 3.700 milions destinats a funcionament. A més hi ha una partida de 557 milions per corregir dèficits històrics: rehabilitacions d'edificis i adquisició de material científic. També en aquesta quantitat hi entra la posada en marxa de les extensions universitàries a Eivissa i Menorca. Després, el govern s'ha quedat amb 197 milions per planificar el futur de la UIB: els nous estudis, decidir les prioritats sobre les noves edificacions, o les infraestructures de futur que necessitem com ara decidir si és necessari el paranif o la biblioteca central, o decidir que potser és millor fer un edifici dedicat a laboratoris...

—I els 4.000 milions més que destinarà el govern a la UIB?

—No tenim terminis fixats. Ho anirem negociant. Durant aquest

any haurem de crear el marc estable de relació entre la universitat i el govern.

—Fins que han arribat les competències i el finançament, quina ha estat la tasca organitzativa fonamental?

—Sobretot definir les necessitats de recursos humans. Ens trobarem amb una institució que necessitava urgentment definir aquests recursos. Ara, una

"Pensar en segons quines aventures seria molt arriscat. Com a rector de la UIB, no tenc el més mínim dubte que no hi haurà cap aventura —si més no a curt o mig termini— de crear una altra universitat a les Balears."

vegada fet això –que significa haver elaborat el catàleg de plantilles, tant de personal docent com d'administració i serveis– podem enllestir una nova etapa: centrada en la redefinició de les necessitats diguem-ne més materials.

—*Més enllà de qüestions pressupostàries, què significa tenir les competències en universitats?*

—Fonamentalment tenir l'interlocutor més pròxim. Això quant a nosaltres, a la comunitat universitària. Però pel conjunt de l'autonomia balear és bàsic poder tenir competències en educació. En aquest sentit, la transferència de les competències d'universitat ha estat la primera passa, que segurament el 1998 es completarà amb la secundària.

—*I per a l'autonomia de la universitat?*

—Nosaltres parlem d'autonomia universitària des de dos vessants. Primer, perquè ara tenim un interlocutor més pròxim. Segon, no hi ha vertadera autonomia universitària sense autonomia financera. La universitat ha de ser autònoma perquè una universitat és una institució pública que té un sistema de funcionament i d'organització molt diferent a qualsevol altra institució pública.

—*El govern, amb les competències, podria, com ha passat en altres llocs, crear nous estudis universitaris públics o privats al marge de la UIB. Ho considera un perill?*

—Evidentment el govern té capacitat per fer això que vostè diu. Però jo crec que el poble de Balears impedirà que mentre no hi hagi una universitat pública consolidada, el govern es llanci a crear una nova universitat. Sigui aquesta del tipus d'Elx que s'ha creat a València, o sigui producte d'un maridatge interessat amb un projecte semipúblic o semiprivat. Nosaltres entenem que el govern primarà els seus propis interessos sobre la universitat. Si no ho fes així reclamaríem. En un territori de poc més de 700.000 persones, pensar en segons quines aventures seria molt arriscat. De tota manera, vull dir que, com a rector de la UIB, no tenc ni el més mínim dubte que no hi haurà cap aventura –si més no a curt o mig termini– de crear una altra universitat a les Balears.

—*Com creu el rector que veuen la UIB els grups polítics representats al Parlament i en quin model universitari creu que pensen?*

—És molt difícil en quatre pinzellades dir en quin model d'universitat pensen. Tothom dirà el mateix: universitat de qualitat, no massificada, màxim d'opcions d'estudi... Jo crec que, a partir de les converses que hem tengut, el que és positiu és el consens que hi ha hagut entre les diferents forces en el sentit que era imprescindible que venguessin les competències. Per altra banda, tots els partits pràcticament ens demanen el mateix: una clarificació d'universitat sota un model de servei públic, potser de cycle curt i possibles especialitzacions més adequades a les necessitats de la societat balear.

—*Passem a un altre tema. Fa uns anys es parlava molt del famós parc tecnològic, l'anomenat Parc BIT, que s'hauria de construir vora la UIB, en una*

mena de complex universitari-empresarial que hauria d'atreure empreses relacionades amb l'alta tecnologia. Des de fa molt de temps ja ningú no en parla. Què ha passat?

—Nosaltres, com a UIB, no hem tengut intercanvi amb el govern en aquest tema del Parc BIT. Tenim pendent una reunió entre el govern, la junta de govern de la UIB i el consell social també de la UIB precisament per intercanviar opinions sobre el tema. Jo personalment sempre m'havia declarat favorable a aquesta iniciativa. El que passa és que des del moment en què es va plantejar el Parc fins ara han aparegut altres qüestions, com ara demanar-se si real-

"Nosaltres entenem que el govern primarà els seus propis interessos sobre la universitat. Si no ho fes, reclamaríem."

"Aquest afer ha permès veure que tots els rectors hem fet costat al rector d'Alacant, precisament per refermar l'autonomia universitària davant un govern que, per interessos particulars, ha volgut crear una universitat a deu quilòmetres de l'existent."

ment fa falta un espai tan gran per coordinar tot el que és el parc. Hi ha confrontació entre els interessos tecnològics i el que podríem dir interessos ecològics. Potser no s'ha explicat suficientment el que podria obtenir-se amb aquest parc. Però és cert que és una iniciativa complicada, perquè realment fins després de potser quinze anys de la posada en funcionament no es podria saber si ha estat positiu o no... És complicat. Crec que el president Matas va dir una cosa interessant: que no es faria res que fos irreversible. És una idea que cal tenir sempre present. Però tot això són opinions meves, no una posició oficial de la UIB que no ha discutit el tema.

—*Com està en aquests moments la col·laboració entre les diverses universitats dels Països Catalans. És operativa, realment?*

—És una col·laboració operativa, sens dubte. Què es podria fer més? Sens dubte també. L'instrument que va prenent protagonisme i eficiència és l'Institut Joan Lluís Vives que agrupa totes les universitats de l'àmbit lingüístic, excepte la Politècnica de València. L'Institut de moment serveix per fer de fòrum de trobada. Però pens que és un instrument vàlid, tot i que fins ara bàsicament les seves actuacions es redueixen a

"Crec que hi ha hagut un intent de dividir la força de la universitat del País Valencià inserida dins un disseny més o menys de països de parla catalana. Ara, crec que crear una universitat afí políticament... això no pot durar gaire."

cursos d'estiu i algun acte cultural.

—*Creu que el govern valencià pressiona per què no s'acabi de dibuixar aquest escenari de col·laboració entre les universitats dels Països Catalans? Li ho dic per l'afer de l'enfrontament entre el president valencià i el rector de la Universitat d'Alacant*

—Aquest afer ha permès veure que tots els rectors hem fet costat al rector d'Alacant, precisament per refermar l'autonomia universitària davant un govern que per interessos particulars ha volgut crear una universitat a 10 quilòmetres de l'existent. Això és un despropòsit. Crec que sí, que hi ha hagut un intent de dividir la força de la universitat del País Valencià inserida dins un disseny més o menys de països de parla catalana. Ara, crec que crear una universitat afí políticament... això no pot durar gaire. Aquestes maneres provoquen una reacció contrària i en el moment en què ja no hi hagi un rector imposat, sinó que s'hagi d'ele

legir, segurament ja no serà de la mateixa filosofia política. Què haurà passat? Què hi haurà dues universitats distants uns poc quilòmetres i que, com se sol dir, s'haurà desvestit un sant per vestir-ne un altre.

Miquel Payeras